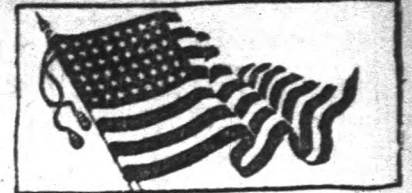

SZABADSÁG

Booldvált lapok: Magyar Híradó, Magyarok Onllaga, Esti Ujság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar-Hirmondó, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit Szombat, 1918. November 9. HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

KÖZLEDEK A BÉKE IDEJE. A német fegyverszünet megkötésének híre

ÁLTALÁNOS ÖRÖMRIVALGÁS AMERIKÁBAN.

Hír szerint a nyugati frontra küldött német bizottság elfogadta a fegyverszünetre vonatkozó feltételeket. — Hivatalos körök tagadják a hír hitelességét.

Washington, nov. 7. Hivatalosan jelentik, hogy csütörtök este kilenc óráig a kormány nem értesült arról, hogy a német bizottság, melyet a fegyverszünet feltételei átvételére rendelték ki, eddig a francia főhadiszállásra érkezett volna. Így tehát a feltételeket nem vették át.

London és Párisból érkezett hivatalos jelentések szerint a fegyverszünet megkötéséig még eddig nem köztették meg. Londoni lapok, melyek az állítólagos hírt külön kiadásokban hozták nyilvánosságra, későbbi kiadásokban bocsánatot kértek a közönségtől, hogy a vakhírre nem támaszkodtak.

A United Press Párisból továbbított jelentése szerint csütörtök délután két órakor véget ért volna a világtörténelem legnagyobb háborúja. A szövetséges és a német megbízottak állítólag aláírták a fegyverszünetre vonatkozó okmányt délután tíz órakor. Az aláírás után három órával megszüntek az ellenségeskedések.

A fegyverszünetre vonatkozó okmány aláírása idején a szövetséges csapatok százötven mérföld hosszúságú fronton, amely Sheldtől a Meuseig terjedt, haladtak előre a darabokra szaggatták a német védelmi vonalat. Az amerikai csapatok csütörtökön délelőtt elfoglalták Sedánt s hatalmas szakmányhoz jutottak.

Mielőtt a szövetségesek a feltételeket betervezték Németországnak, a császári diplomáciai titon arra kényszerítették, hogy a fegyverszünet rászája mellett bizottságot küldjön Foch marsallhoz és Weymss admirálishoz, a szövetséges katonai és tengerészeti megbízottakhoz.

A fegyverszünet megtörténetét jelentő hírek azt is mondják, hogy Németország a forradalom kiűzésében áll.

Kielben fellázártak a német tengerészek s a lázadás hullámai átcsaptak Schleswig Holsteinre. Az egyik jelentés szerint több város a forradalmárok ellenőrzése alatt áll. Katonai szakértők véleménye szerint a fegyverszünet feltételeinek az elfogadása és a Németországban kialakuló forradalom, a császár bukását jelenti. Az elégedetlenség, amely már hetek óta megnyilvánult a német közvéleményben, forradalmi hangulattá fejlődött s a német népieltek ismerők azon a véleményre vannak, hogy a forradalmárok célja egyelőre egyenesen a császár megbuktatására irányul.

Az sincs kizárva, hogy rövidesen megindul Németország teljes összeomlása. A valószínűség az, hogy Bajorország, Szászország és Württemberg, a német szövetség három legfontosabb tényezője, el fog szakadni Porozországtól. Az elszakadás esetén a kisebb államok is szakítanak Porozországgal, amely teljesen magára marad.

Ha Németország elfogadta az Egyesült Államok és a szövetségesek feltételeit, úgy ez annyit jelent, hogy a békétárgyalások alapjául Wilson elnök tizenegy pontja fog szolgálni. A tengeri szabadsága és a szövetségeseknek s az Egyesült Államoknak járó hadikárpótlás ügyében az utóbbiak még nem juttatták kifejezésre a véleményüket, amelyek minden bizonnyal az egyes országok érdekeinek megfelelőek lesznek.

A fegyverszünet feltételeinek az elfogadása azonos Németország "feltélen megadásával". A porosz katonai rendszer teljesen összeomlott. Arról szó sem lehet, hogy újra életképes támadó féllé változzék át. Németország megadását nem szabad hátrólag arra a körülményre vissza vezetni, hogy a szövetséges társai legutóbb cserbenhagyták, hanem arra is, hogy a demokrácia hadserege a nyugati fronton erősebbnek bizonyult a német hadseregénél.

Washington, nov. 7. Wilson elnököt a csütörtöki nap folyamán értesítette a United Press a fegyverszünet megkötéséről. Délután fél kettőkor hatalmas tömeg gyűlt össze a Fehér Ház előtt s éljenzte az Egyesült Államokat és a szövetségeseket. Wilson elnök az otthona verandájára ment s biztató intéssel fogadta a tömeg lelkesedését. Wilson elnök után a United Press megbízottja Baker hadügyminiszterrel közölte a nagyleletű hírt. A hadügyminiszter az iródkájában volt s nyugodtan fogadta a hírt. Hasonló nyugalommal fogadta a hírt Lansing külügyminiszter.

A feltételek állítólagos elfogadása nem kellett meglepetést a kormány tagjai sorában. A délelőtti folyamán Daniels tengerészeti miniszter a következő kijelentést tette:

— A németek elfogadják a feltételeket. Hivatalos körökben keressen tagadják, hogy a fegyverszünetet aláírták volna. Lansing külügyminiszter kijelentette, hogy nem kapott semmi hírt. Ez a körülmény valószínűvé teszi, hogy a hír nem felel meg a valóságnak.

Washingtonban és az Egyesült Államok minden városában, a hová a közértesítést, ujjon a nép s zászlók lobogtatása mellett s hazafias énekekkel fejezi ki Németország teljes megadását s az Egyesült Államok és a szövetségesek győzelme feletti örömet.

LENGYELORSZÁG KÖZTARSASÁG.

Zürich, nov. 7. Berlii távirati jelentés szerint Swierzinski lengyel miniszterelnök anélkül, hogy a nemzeti tanácsal tárgyalásokat folytatott volna, Lengyelországot köztársaságnak nyilvánította.

ZITA KIRALYNE SVAJCBA MEGY.

A királyné már bérbe is vett egy villát a Constance tónál.

Genf, nov. 7. — Svájci lapok arról adnak hírt, hogy Zita királyné rövidesen Svajcába költözik és ott fog élni egyelőre a béke idejéig. A hír szerint Zita királyné már ki is bérlett egy szépséges villát Rorschach közelében, a Constance tó partján. A villát nagy gyorsasággal rendezik be, hogy azt minél hamarabb elfoglalhassa a királyné.

A CSEHEK MOZGOSITANAK.

Amsterdam, nov. 7. A brémai Weser Zeitung Prágából vett értesítése szerint Csehországban minden fiatalembert, aki még nem haladta meg a huszonhatodik életkört, katonai szolgálatra hívták be. Hír szerint ez a mozgósítás kiterjed Csehország németektől lakott területeire is a Németország ellen irányul.

OROSZ-NÉMET ELLENTÉTEK.

A szovjetkormány és a német kormány között megszakadt a diplomáciai összeköttetés.

Kopenhága, nov. 7. A szovjet kormány és a német kormány között megszakadt a diplomáciai összeköttetés. Ezt az eseményt a német lapok már néhány nappal azelőtt jelezték annak a híreknek a közlésével, hogy a berlini orosz nagykövetség igazolt tartalmazta a németországi Joffe orosz követ a legutóbbi tártában tárdta ezt a vádat, de az a körülmény, hogy a német hatóságok "véletlenül" egy csomó röpíratot kerítettek meg, még pedig Joffe egy megbízottján, rövidesen ahhoz vezetett, hogy a német kormány és a szovjet kormány között megszakadjék a diplomáciai összeköttetés.

KORMÁNYVÁLSÁG SPANYOLORSZÁGBAN.

Madrid, nov. 7. A spanyol képviselőház legutóbbi ülésén a kormányt elment Alfonz királyhoz s benyújtotta a maga és a kormány lemondását.

MAGYARORSZÁG ÉPSÉGE.

AMSTERDÁM, nov. 7. Szombatról kelteztet budapesti szikratávírat, amit több helyen feltehető Magyarországnak léteinek és testületi épségének megővására kéri a világ népeit.

AKIK A VILÁG SZABADSÁGÁT KIVIVTÁK.

A világháború nagy alakjai a szövetségesek részéről: a felső sorban György angol király, Lloyd George angol miniszterelnök, Albert belga király és Wilson elnök. A közpén Foch marsall a szövetségesek seregeinek főparancsnoka és Poincaré, Franciaország elnöke. Az alsó sorban Haig angol generális, Diaz generális, az olasz seregek főparancsnoka, Emanuel olasz király és Pershing generális, az amerikai seregek főparancsnoka.

HAZATÉRNEK A MAGYAR CSAPATOK.

A szövetséges seregek elősegítik a magyar csapatok hazatérését.

Amsterdam, nov. 7. Ideérkezett bécsi jelentések szerint a szövetséges seregek a magyar hadsereg főparancsnokával történt megegyezés következtében számos helyen léptek a hadvonalat, hogy szerdkezzenek ana csapatok hazatérésében, amelyeknek még nem volt alkalom visszavonulni a frontról. E segélynyújtás különösen arra vonatkozik, hogy meggátolják a magyar seregek szétszóródását és bizonyos mennyiségű csapatokban hazaszállíthatják azokat.

AZ IR KÉRDÉS.

London, nov. 7. A képviselőház mai ülésén hosszabb vita után 196 szóval 115 ellenében megszavazták John Dillonnak, az ir nemzeti párt vezérének azt az indítványát, hogy az ir kérdést Wilson elnök elvei alapján minden késedelem nélkül hozzák diltőre és engedjék meg azt, hogy felelje maguk az irök döntsenek. A szavazást megelőzőleg igen heves viták hangzottak el.

NÉMET-OROSZ ELLENTÉTEK.

Amsterdam, november 6. — Berlii távirati jelentés szerint Németország — az összes orosz diplomáciai megbízottak visszahívását követeli. Az oroszországi német diplomáciai megbízottakat már visszahívták.

LÁZADÁSOK AUSZTRIÁBAN.

London, nov. 7. Az Exchange Telegraph kopenhágai jelentése szerint a csehországi Ausztriában, valamint Pettauban Stiríában véres zavargások vannak. A nép a katonasággal együtt megtámadta az üzleteket, rabolt és gyújtogat. Mindkét városban számos ház lángokban áll. A városi polgárság és a katonaság, valamint az azt támogató csőcesek között véres összeütközések vannak. A katonák fegyvereket használnak és máris számos polgárt lelőttek.

A MAGYAR HADIFOGLYOK.

A magyar igazságügyminiszter D'Esperay generálisánál.

Amsterdam, nov. 7. Budapesti táviratok jelentése szerint Berinkey (?) magyar igazságügy miniszter Belgrádban utazott, hogy értékesesse lépjen D'Esperay generálisánál a szövetséges balkáni hadak fővezérével. (Ez a hír nem jelenthet mást, mint azt, hogy a magyar kormány a foglyok kicserélésére vonatkozólag lép érintkezésbe a szövetséges főparancsnokkal.)

SEMLEGES ORSZÁGOK MEGBIZOTTAI A BÉKEKONFERENCIÁN.

Washington, november 6. — A United Press diplomatáktól szerzett értesülése szerint a békekonzferencián jelen lesznek a semleges országok megbízottjai.

ELTÁVOZNAK A NÉMETEK.

A német katonai bizottság elhagyta Bécsét.

Amsterdam, nov. 7. A világháború folyamán egy német katonai bizottság volt állandóan az osztrák császárvárosban, amely voltaképpen az összekötő kapocs tartotta fen a német és az osztrák-magyar hadvezetőség között. Attól a perctől azonban, hogy Ausztria és Magyarország fegyverszünetre lépett a szövetségesekkel, megszűnt a német katonai bizottság működési köre. Bécsi távirat szerint a katonai bizottság össze is paktolt és elutasított az osztrák császárvárosból.

LANSING NEM VÁLASZOL ANDRÁSSYNAK.

Washington, november 6. — Andrassy Gyula grófnak arra a személyes jégyzékére, amelyet külügyminiszteri minőségében Lansinghoz intézett, Lansing nem fog válaszolni, miután Andrassy közben lemondott a külügyminiszteri tisztségről.

MEGLINGSLELT NÉGER.

Raleigh, N. C., nov. 6. — Egy George Taylor nevű néger tíz nappal azelőtt megtámadott egy fehér asszonyt. A néper tegnap elfogta a néger s meglingselte. A rendőrk kezéből kiragadta a néger s felakasztotta a legközelebbi fára.

KATONAI LÁZADÁS NÉMETORSZÁGBAN.

A HADHÁJÓRAJ LEGÉNYSÉGE MEGTAGADTA AZ ENGEDELMESSÉGET. — VÉRŐS ZASZLÓ A CSATAHÁJÓKON. — A FORRADALOM TERJED.

A központi hatalmek országain végig seprő, békét kívánó vihar végre elért Németországba is. Fellázadt a német flotta legénysége. A lázadók ellen küldött katonaság csatlakozott a forradalmárokhöz. A mozgalom rohamosan terjed. A császári csapatok és a tengerészek között ágyuharc folyik. A lázadás mindenesetre gyorsítani fogja a fegyverszünet megkötését. A forradalomról az alábbi sürgőny jelenségek számolnak be: London, november 8.

Exchange Telegraph Company Kielből Kopenhágán át kapott híre szerint az egész német hadihajóraj és Schleswig állam nagyrésze a felkelő tengerészek birtokába jutott.

London, nov. 7. A Kaiser és Schleswig Holstein csatahajók legénysége fellázadt és a hajókra felvonta a forradalom vörös lobogóját. A hadihajók tisztjei a német lobogó védelmére kötelek, de rövid harc után kénytelenek voltak engedni. A Kaiser csatahajó kapitánya és két más tiszt ebben a harcban életét vesztette.

A Politikai híre szerint Hamburgban is lázadás tört ki. A város utcáin heves ágyuharc dúl. Ugyanazok erős ágyúzás dörgése hallatszik Kiel felől is, hol a fellázadt német tengerészek uralkodnak a várost és a hadikikötőt. A lázadók a béke azonali megkötését követelik.

Állítólag a lázadás kitérőjét meggyorsította a haditengerészeti vezetőségnek az a szándéka, hogy dacára a kiűzésben álló fegyverszüneti tárgyalásoknak, az angol partokat megtámadja.

Kielből a forradalmi mozgalom gyorsan terjedt Schleswig államban és a legutóbb érkezett hírek szerint a hadihajóraj legnagyobb része a lázadók kezébe került.

A lázadás elfojtására három század gyalogságot rendeltek ki. A katonák azonban a forradalmárok pártjára álltak és lefegyvereztek egy segítségül küldött negyedik századot. Később hurzárságot küldtek a lázadók ellen. A lovasság és a tengerészek között Kiel határában ütközetre került a sor, melynek során a huszárok kénytelenek voltak visszavonulni.

A lázadó tengerészek és a hozzájuk csatlakozott katonák tanácsot alakítottak, mely aztán Souchon admirálisnak a következő feltételeket adta át. "Az összes katonai és polgári foglyok szabadon bocsátása.

"Szabad tőz és szabad sájtó. Elbocsátott foglyok később nem büntethetők. "Azok a tiszték, kik elismerték a tanácsot és engedelmessékednek határozatainak megmaradhatnak a szolgálataikban vagy engedélyt kapnak a távozásra."

Egy kopenhágai távirat szerint Souchon admirális, ki Kiel katonai parancsnoka, elfogadta ezeket a feltételeket. Erre a lázadók megnyitották a börtönkapukat és 20,000 ember részvételével a város utcáin nagy tüntetést rendeztek a rögtön béke megkötése mellett.

MEGBUKOTT AZ OSZTRÁK LLOYD.

Amsterdam, nov. 7. A Berlii Tageblatt jelentése szerint a triest-i osztrák Lloyd hajózási társaság csödbe került. Ez a hír voltaképpen annyit jelent, hogy az osztrák kereskedelmi hajózási megyorsította a haditengerészeti vezetőségnek az a szándéka, hogy dacára a kiűzésben álló fegyverszüneti tárgyalásoknak, az angol partokat megtámadja.

FIUME SORSA.

Róma, nov. 7. Fiume az olaszok ellenőrzése alá került. A városnak Cagni admirális lett a kormányzója. Fiume elfoglalása hasonló módon történt, mint Triesté. Október huszonkilencedikén megalkadt a polgárok bizottsága, a várost függetlenítette Magyarországtól és kifejezte afeletti vágyát, hogy egyesteni kellene Olaszországgal. Az olasz hadvezetőség egy olasz ezredet küldött Fiuméba, részben azért, hogy a rendre ügyeljen a városban, részben pedig azért, hogy elfogja a különböző nemzetiségű katonaszökevényeket, akik veszélyeztetik a város épségét.

MINISZTERBŐL SZABÓ.

Washington, nov. 7. Stockholm távirat szerint M. Beiter volt Bolszeviki miniszter a svéd fővárosban telepedett le. A volt miniszter a svéd fővárosban telepedett le. A volt miniszter szabóüzletet nyitott és üzletének a tábla helyezett el. Öreg ruhákat alacsony árak mellett egész újak alakították. Tisztításokat és javításokat jutányosan és pontosan végeznek. Nadragokat és egész öltönyeket vasolnak. Megrendeléseket pontosan teljesítik. A svéd főváros közönsége tisztára kíváncsiságból is sürün látogatja Beiter üzletét és bizonyos humorral nézi, hogy a volt Bolszeviki miniszter miként kezeli az ollót és a vasalót.

LALÓK helyesen, vagy... MÁNYOK... WILSON... BEEBE... TANACS... ANGOLUL... elileg... el Sándor... NEW YORK

SZABADSÁG
(LIBERTY)
The oldest established and largest Hungarian Paper in the United States and Canada.
Founded by: E. T. Kohányi.
TWENTY-EIGHTH YEAR.
Published daily except Sunday by
The Szabadság Printing and Publishing Company.
Tel: Bell. Main 5536. — Cuy. Central 1231.
SUBSCRIPTION \$6.00 PER ANNUM. — EXCEPT IN CLEVELAND.
Entered at the Cleveland, O. Post Office as Second Class Matter.

SZABADSÁG
A legnépszerűbb és legkedveltebb magyar lap Amerikában.
Alapította: Kohányi Tihamér.
HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM.
Megjelenik mindennap.
Kiadó: Szabadság Könyvnyomda és Lapkiadó Társaság.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Az Egyesült Államokban és Kanadában: Magyarországra és Clevelandban:
Egy évre \$6.00 Mindennap egy évre \$8.00
Fél évre \$3.00 Mindennap fél évre \$4.00
Minden levelet így tessék címezni:
SZABADSÁG
P. O. B. 171. 702 Huron Road. Cleveland, O.
New York Irodánk címe: Room 603 Tribune Building, 154 Nassau Street, New York.

AMERIKA SZELLEME EURÓPÁBAN.

A központi hatalmaknak nevezett szövetségből már csak Németország vivja a harcot. De egész más céllal, mint ahogy a háborút megkezdte. Vilmos császár a Hohenzollerneknek világgyőzelméért indította meg az ember- és vagyonpusztító vihart és temérdek áldozat árán, bár a veszedelem utolsó felvonásában, elkövetkezett a Vilmos császár alkonya.

Az a katonai kiállítás, amely fehér zászló alatt a fegyverszünet megkötéséig Foch marsallal elő járult, Németország történetének olyan új korszakát jelentette be, a melyre nyolc-tíz hónappal ezelőtt sem Németország, sem a világ nem számított. A háború végső következményeit csak egy ember tudta kiszámítani csodálatos éleslátással. Wilson elnök felismerte az Amerikához méltó háborús kötelességeket és ezen kötelességek teljesítése folytán a legnagyobb veszedelem olyan eredményeket forrasztott ki, amelyek nemcsak a császári hatalomnak, de a háború veszedelmének is örökre véget vetnek.

Wilson számítása bevált. A militarizmus megbukott és a mi még idáig a történelemben nem fordult elő, Németország ellenfelei diktálták a fegyverszünet feltételeit és ezeket a feltételeket a császár nem szabad akaratából, hanem a közvélemény parancsa folytán kénytelen elfogadni.

Még idáig semmiféle hír nem erősítette meg a fegyverszünet megkötését, de bármilyen szigorú feltételeket is szabna Foch, Ferlinnek mindenáron abba kell hagyni a harcot.

A német hadsereget tagadhatatlanul megverték, de Vilmos császár ellenfeleinek gyveres sikere mellett a győzelmet nagyban elősegítette az a szabadságot hirdető amerikai szellem, amelyet a császár imádságában felnevelkedett német nép is mg tudott valahára érteni.

A központi hatalmak másik vezető tagja, Ausztria-Magyarország már felbomlott. Károly trónját össze-törte a vihar. Bécsben a néplázadás, Magyarországon pedig a nemzeti felkelés hadat üzent a koronának és ámbár Károlynak még a címe megvan, uralkodói hatalma nincs.

A császár és király jellegét már elveszítette és nagyon rövid idő alatt a címét is meg fogják fosztani. Az a hatalmas terület, amelyet Ausztria-Magyarországnak ismer még a földrajz, tényleg már elemeire bomlott. Az osztrák nemzetiségek új köztársaságokban egyesülnek és a legelső magyar köztársaságban Ausztriának jutott Ingel terület, Lengyelország feltámadásában nemzeti kormány alá kerül.

A hármass szövetség harmadik tagja, Olaszország, a császárok ellen hazta ki a kardot és a volt szövetséges, Ausztria területéből kihasította azokat a részeket, amelyekért oly hosszú ideig hiába küzdött.

Törökország nem volt a német szövetség tagja és csak akkor lett azzá, amikor az "ifjú törökök" a német diplomácia minden ígérő celszövése meghódította. Az Ozmán birodalom letette a fegyvert, a Dardanellákat pedig hatalmába vette a világkultúra.

Bulgária is csak a háború alatt állt a német szövetség mellé és Ferdinánd cár nemcsak a maga, hanem a fia trónlemondása által már meglakolt, a császári érdekek szolgálásáért. Bulgária Stambulivsky vezetésével már megalakította az agrár köztársaságot és így Ferdinánd cár büne a bolgár köztársaságban a népszabadság diadalává változott.

Az amerikai szellem Európában új földrajzot teremtett. Wilson elnök számítása bevált és azok a népek, amelyeket a császárok anyagnak, saját céljaik letelken eszközeinek tekintettek, saját szabadságuk kivívásával ünneplik az amerikai igazságokat.

EDWARDS TÁBOROK UTÓDA.
A Verdun melletti amerikai hadsereg főhadiszállásáról érkezett jelentés szerint Hobbs ezredes, aki eddig a huszonhatodik divízió felügyelője volt, lett a százegyedik ezred élén álló Edwards E. Logan ezredes utóda. A Yankee divízió parancsnokának, Edwards tábornoknak az utóda Frank E. Bamford tábornok lett.

A NÉMET KANCELLÁR KIÁLTÁNYA.
Amsterdam, nov. 7. Miken herceg, német kancellár berlini távirati jelentés szerint kiáltványt intézett a német néphez, amelyben azt mondja, hogy a "vérontás megszüntetése" érdekében bizottság ment a nyugati frontra és hogy "a tárgyalásokat komolyan veszélyeztetik a zavargások és a fegyvelm hiánya."

A ROMÁN KÉRDÉS.

Összeült a román koronatanács. — Az erdélyi románok mozgalmára.

Páris, nov. 7. Itteni román körökben az a vélemény alakult ki, hogy a román koronatanács összeült a feladattal, hogy alapos vizsgálat alá vegye a helyzetet. Nagy jelentőségű eseményeket várnak minden perben. Az erdélyi románok gyűlést tartottak, amelyen határozatot "vissza nem váltott" területnek a függetlensége mellett nyilatkoztak. A román nemzeti párt bizottsága az események hatása alatt állandóan ülészik.

Román körökben a legnagyobb fenntartással fogadják Andrassy Gyula gróf ajánlatát. Andrassy helyzete nagyon bizonytalan s rövidesen tarthatatlanná válhat. Román körök felfogása szerint bármilyen álláspontra foglalt is az osztrák magyar külügyminiszterium és a hadvezetés a kettős monarchiával szemben, őket is elnyomott nemzetiségeknek kell tekinteni s a szövetségeseknek aszerint kell az ügyeket felfogni. A románok, mint a többi nemzetiség, a követeléseiket arra alapozzák, hogy őket megilleti a román testvéreikkel való egyenlőség s hivatkoznak azokra az áldozatokra is, amelyeket a közönség érdekében hoztak.

A HAJÓÉPÍTÉS SIKERE.

Pompásan működnek az amerikai hajóépítő gyárak.

Washington, nov. 7. A tengerészeti miniszterium értesítése szerint az amerikai hajógyárak újabb rekordot teremtettek október hónapban, a mennyiben hetvenhét hajót építettek 398.100 tonna tartalommal. Ez az eredmény maga mindennél jobban igazolja azt, hogy Amerika mielőtt mértékben hajítja végre hajóépítési programját. Az amerikai hajógyárak októberben negvenöt hajót építettek 285.400 tonna tartalommal, harminec hajót 107.200 tonna tartalommal és két hajót 7500 tonna tartalommal. Ebből a mennyiségből a Pacific partvidéken 190.400 tonna, az Atlantic partvidéken 102.800 tonna és a Gulf partvidéken 33.200 tonna épült.

ROOSEVELT BETEG.

Gyöngékedése ellenére elment szavazni.

Oyster Bay, N. Y., nov. 7. Roosevelt ezredes erősen megfűlt, aminek következtében orvosra elrendelte, hogy néhány napon belül a szobát őrizze. Roosevelt eleget tesz orvosai parancsának és táviratiul értesítette mindazokat a városokat, a melyekbe a hét folyamán el akart látogatni, hogy beszédeit nem tarthatja meg. Egyben azonban mégis megszerte az orvos rendelkezését, mert szerdán elhagyta a szobáját, hogy leadjon szavazatát.

AZ APÓLÓNÓ GYLKOSA.

Chicago, Ill., november 6. — Egy betörő ma reggel megölte Lulu Alton apólnót, aki Oakland City, Ind. val. Az apólnó huszonkét éves volt s a Post Graduate kórházban teljesített szolgálatot. A betörő a tüzlépcsőn ment be az apólnó otthonába azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy raboljon. Az apólnó fejében kiadott kezelt s erre a betörő megölte. A betörőnek nyoma veszett. A rendőrség nyomozza.

BETEKRE.

4% KAMATOT FIZETEK
PÉNYE BÉRTOS HELYEN VAN. BÉRTOS KIVÉNYE ÉS APELETT CSAK IS ON RENDELKEZIK. — KOLDJSE BE pénzt hozzon.
KÉRJEN BETÉTI LAPOT!
KISS EMIL
BANKER
133 S. W. 4TH ST. NEW YORK

BÉKEFELTÉTELEK EGYSZER S MINDENKORRA.

Tréfa. — Angolból.

Mr. Gadget kinyilatkoztatta a maga békefeltételeit. Jelenleg, vagy egy esztendő óta, az Oszkád Bádorpölkis Gyűjtő Bizottság elnöke s a legutóbbi nagy "slacker" hajtás idején önkéntes szolgálatot teljesített. — polgári ruhában. Véleménye szerint tehát, tekintettel arra, hogy ilyen módon nem megvetendő szerepe van a Szövetségesek végső győzelmében, joga van ahhoz, hogy félre nem érthetően kinyilatkoztassa azokat a feltételeket, amelyeknek alapján hajlandó békét kötni Németországgal.

Ezek a feltételek szigorúak, de hát Gadget "vasember". A hogy tegnap este az ebédelőben körvonalazta, utolsó szavai Németországhoz ezek:
Elször: A Jugoszláv köztársaságot meg kell alapítani oly módon, hogy választójogi rendszerében magában foglalja az ausztriai rendszert szavazóelődület és a közvetlen jelöltválasztások. Másodsor: Lithvániának s Finnországnak nemcsak biztosítani kell a szabadságot, hanem mind a kettőnek vámrendszerét is át kell formálni törvön-helyre Harmadsor: A csehszlovákiai köztársaságot meg kell adni a teljes önkormányzatot s ezen kívül minden férfi szavazó polgárnak egy öltő ruhát, ami azonban ne legyen drágább 18 dollárnál. Feltétlen kellék, mondja Gadget, hogy a ruhák méretük után készüljenek. Ezt a problémát, amelyért Gadget annyi áldozatot hozott, nem lehet csak olyan tessék-lássák módon elintézni. Negyedsor: Északi Schlesvignek minden körülmények között vissza kell mennie Dániához s ami ennél még több utvonalaival jól ki kell kövezni a visszamás előtt. Ötöd sor: Livóniának, Estóniának, Courlandnak s Albániának biztosítani kell a függetlenségét s június, július, augusztus hónapok alatt ott a szombati nap fél-ünnepnap legyen.

Ha Németország ezeket az elő feltételeket elfogadja, akkor már jöhet Gadgethez a maga békefeltételeivel. Előbb azonban Szedai nap volt, mikor Gadget leszórt a maga fenti békefeltételeit. A következő pénteken haragtól pirosít aarcal jelent meg az ebédnél.
"Most kaptam az első egy könyvet, aminek a címe: "A novi-bazari Szandzsákosság" — szölgált meg. fékezve magát annyira a menyire képes volt. "Tudja ön, hogy merre van a Novi-Bazár Szandzsákosság?"
Epen humoros kedvem volt, elhatároztam, hát hogy belemerülök a dolog nyébe s így feleltem: "Valóban Mr. Gadget, nem tudom, hogy merre van a Novi-Bazár-i Szandzsákosság? Hol van hát a Novi-Bazár-i Szandzsákosság?"
"Epen délre Boszniától, — felelte miközben barna szeméi szikráztak, — "Európai Törökországban. Lakosainak háromnegyed része s szerint a könyv szerint keresztény zserb, a többi mohamedán albán, török hivatalnok s vagy 3000 osztrák katona. Stratégiai fontossága rendkívül nagy, mivel a török birodalomnak északnyugati sarkában fekszik, a Bosznia-Szalóniki közötti egyenes utvonalon. Nos ezek a népek már 1879 óta az osztrák-török iga alatt nyögnek. Képzelve el ezt uram, — az osztrák-török iga alatt nyögni! Ez korunknak a legnagyobb büne, szűgyene a civilizációnak. A Novi-Bazár-i Szandzsákosság meg kell adni a függetlenséget, vagy tudni akarom a megtámadás okát."

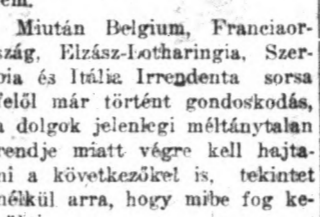
Rettenetes volt látni ezt az embert, akit annyira feligatott az az ügy. Nyilvánvaló volt, hogy képes mindaddig veretkedni a Novi-Bazár-i Szandzsákosság érdekében, míg csak az utolsó 45 éves embert is be nem sorozzák Amerikában. Gadget negyvenhét.
Es, hogy a helyzet még súlyosabb legyen, még amap este felolvasást tartott a Szabad Liceumban, amelynek során arra is rámutatott, hogy milyen durván bántak a Hapsburgok Dél-Svábia lakosaival. Gadget kissé terembe érkezett a felolvasás terembe s így elmulasztotta a vitaközlés első felét; de még volt benne annyi része,

tudják meg most, mint később, hogy miként áll a dolguk velem.

Miután Belgium, Franciaország, Elzász-Lotharingia, Szerbia és Itálie Irredenta sorsa felől már történt gondoskodás, a dolgok jelenlegi méltánytalansága miatt végre kell hatni a következőket is, tekintet nélkül arra, hogy mibe fog kerülni:

1. A csehszlovákokat szabad nemzetként kell tenni.
2. Házamnak a fészterő lépéséről le kell a fészter. Ezt ki kell reparálni.
3. A délszlávokat egyesíteni kell egy nagy Jugoszláv köztársaságban.
4. Lithvániának szabadságot kell adni.
5. Kielegítő rendszert kell találni arra, hogy milyen legyen az átszállás a földalatti vasuton a Lexington avenuerről a Broadwayra. A jelenlegi átszállási rendszer elismert szűgyene a civilizációnak.
6. Palesztinának legyen teljes autonómiaja.
7. Bulgária ne hatalmaskodhassék a Balkánon.
8. Meg kell tiltani, hogy amerikai szinpadokon a színészek khaki egyenruhában jelenhessenek meg s a zászlót lobogtat-hassák.

MINDEN AMI HAZAI

Saját érdekében ne mulassza el kérelmét most megjelent nagy, színes képes ábragyűjteményét. Talál benne valamit, amit már régen kerestél és soha sem találtál. — Irjon érte, hárbóra küldöm ingyen.
Amerika legnagyobb magyar áruház.
ALAPITOTT 1882-BEN.
EMIL NYTRAY
77 FIRST AVE. NEW YORK, N. Y.

AKIK AZ EMBERISÉG JAVÁÉRT ALDOZ-ZAK FEL ÉLETUKET.

WASHINGTON, NOV. 7. — A hadügyminisztérium által kiadott legutóbbi veszteség listán 1112 újabb név szerepel. E szám a következőkhez oszlik meg: Elő-estek százhatvanhét, seibe belehaltak százötvenhét, megsebesültek elhunytak százkilencvenhét, különböző balesetek következtében elpusztultak tizen, megsebesültek hatszázötven, fogságba estek és eltűntek negyvennyolc. Az előbbi kimutatásokkal együtt összesen 72,688 az amerikai hadsereg eddigi vesztesége.

FEHÉR, BARS

használatával szerzett elő-
sőr és borbajok, szép
Krémből, Liliom Szappan

Biztonságban van a PÉNYE,
ha nálunk helyezi el kamatozó betétét.
NÉMETH JÁNOS
ÁLLAMI BANK
1597 SECOND AVENUE
NEW YORK

DETROITIAK FIGYELMÉBE!

FÉRFIAK ÉS NŐK!
Ha krombák, köcsög, máskor és krombák...
Dr. RUSSEL
175 E. JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.
Bétszél az első átlós.
Irodai órák: Reggel 9-10 óra s este. Vasárnap reggel 10 óráig 12 óráig.

MINDIG A LEGJOBBAT A LEGKEVESEBBÉRT

COYNE'S
2263-5-7 ONTARIO STREET
Eppen szemben a Wheeling & Lake Erie Depotnal.
ÜGYELJEN A HÁZSZÁMRA: 2265.

Három szobás készlet \$123.48
Négy szobás készlet \$237.75

CLEVELAND LEGREGIBB BUTORÁRUHAZA

Tegye kényelmessé lakását mire a fiúk visszajönnek.

Csinos könyvtárberendezés \$27.75 Saját feltételei mellett.

AGY DAVENPORT Különleges \$42.50 Ára
Egy tömör ágydavenport, arany tölgyfából, ülése s támlája Imperial imitált bőr. Egy kényelmes davenport nappal — egy teljes nagyságu ágy éjjel. Erős rugókkal ellátva.

THE VISTA FONOGRÁFOK Lejátsszik minden lemezt. \$27.50 és feljebb. Saját feltételei mellett.

TÖMÖR RÉZ ÁGY \$14.98
Ez a réz ágy tömör, két inches oszlopokkal van ellátva, három inches capssal és tíz középsőoszloppal, erős karikákkal. Fényes vagy szatín finisű. Extra \$14.98 Különleges ár Saját fizetési feltételei mellett.

Brüsszeli sröngyek Nagyságuk \$23.75 Gyönyörű új miniat, mindenféle nagyságban saját feltételei mellett.

INGYEN! Ez a gyönyörű csény-készlet ingyen minden \$95 vagy azon felüli butoráruháznál.

FEHÉR, BARS
FRISS SIMA
A NŐI SZÉPSÉGNEK
LIL
használatával szerzett elő-
sőr és borbajok, szép
Krémből, Liliom Szappan

Nézeteltérések Porosz közt. — A kormány lomtól. — Tüntetés a császár kórházi céljait

Amsterdam, nov. 7. Németország különböző részeiből érkező jelentések szerint a német birodalomban kezd terjedni az orosz Bolshéviki izgatás. Az oroszországból hazatért német hadifoglyok, valamint az oroszországból érkező és a nép körében szétosztott Bolshéviki-féle röpiratok következtében a német nép sok helyen egyre fényesebb magatartást kezd elfogadni. A kormány ezzel szemben kénytelen volt egy felhívást közzé tenni a birodalom néphez, melyben inti a népet annak a veszedelmére, ha Bolshéviki irányú rendezésváriság történék. Egyelőre a népi tüntetések gyűlései csak a háború ellen irányulnak és hangosan követelik birodalom szerbe a békét. Ez szel szemben Berlinben aszarnak tüntetés volt a Bismarck szobor előtt, a jelen volt közönség olyan irányu határozatot fogadott el, hogy megszüntető helyet folytatni kell a háborút.

Komoly nézeteltérések merültek fel a porosz és bajor kormányok között, amelyek nem lehetetlen, hogy szakítást is idézhetnek elő. A Frankfurti Zeitung jelentés szerint egy hajó polgári és katonai kiállítását érkezett Berlinbe, hogy Ausztria és Magyarország fegyverszünetet követhetnében megállapítsák a birodalom védelmét, mivel az a helyzet következtében Bajországnak van legelőször kitéve a szövetségesek esetleges támadásának.

Vilmos császár rendeletet adott ki, melyben hatvan ka-

A HÁBORU
Miként sodródtak bele az egy-

Az alábbiakban érdekes összehasonlítását közöljük annak, hogy az egyes országok miként tek be a világháborúba és milyen sorrendben üzentek hadügyesimük:

Ausztria-Magyarország hadüzent Szerbia ellen 1914 július 28-án, Oroszország ellen 1914 augusztus 6-án, Montenegro len 1914 augusztus 9-án, Japán ellen 1914 augusztus 27-én, Belgium ellen 1914 augusztus 28-án.

Brazília hadat üzent Németország ellen 1917 október 26-án, Bulgária hadat üzent Németország ellen 1915 október 14-én.

Franciaország hadat üzent Németország ellen 1914 augusztus 3-án, Ausztria-Magyarország ellen 1914 aug. 13-án, Bulgária ellen 1915 október 16-án és Oroszország ellen 1915 november 5-én.

Kína hadat üzent Ausztria-Magyarország ellen 1917 augusztus 14-én és Németország ellen 1917 augusztus 14-én.

Kuba hadat üzent Németország ellen 1917 április 7-én, Németország hadat üzent Kuba ellen 1914 augusztus 4-én, Franciaország ellen 1914 augusztus 3-án, Portugália ellen 1914 március 9-én, Románia ellen 1916 szeptember 14-én, Oroszország ellen 1914 augusztus 5-én és Anglia ellen 1914 augusztus 9-én.

Anglia hadat üzent Ausztria-Magyarország ellen 1914 augusztus 13-án, Bulgária ellen 1914 október 15-én, Németország ellen 1914 augusztus 4-én, Oroszország ellen 1915 november 5-én.

FEHER, BARSONYPUHA KEZEK
FRISS SIMA ÉS RÓZSÁS ARCBŐR

A NŐI SZÉPÉGNEK EZT A KÉT KELLÉKET CSAK A VÖRÖS KERESZT

LILIAM CSOKOR

használatával szeresheti meg. Csodálatos hatása a merev és repedezett bőr ellen, sőtör és bőrbajok, szepő s izadáás ellen. — A Lilium Csokor négy serezből, Lilium Krém, Lilium Szappanból, Lilium Puderből, Lilium Tejből áll s mint a négy szert két dollárért bérmentve küldi a

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

NÉMETORSZÁG BELÜGYEI.

Nézeteltérések Poroszország és Bajorország között. — A kormány fél a Bolsheviki mozgalomtól. — Tüntetés a háború mellett és ellen. A császár kórházi célokra ajánlotta fel a palotáit.

Amsterdam, nov. 7. Németország különböző részeiből eredő jelentések szerint a német birodalomban egyre nagyobb mértékben kezd terjedni az orosz Bolsheviki izgatás. Az Oroszországból hazatért német hadifoglyok, valamint az Oroszországból érkező és a nép körében széleskörűen terjedő Bolsheviki-féle röpírók következtében a német nép sok helyen egyre fényesebb magatartást kezd elfoglalni. A kormány ezzel szemben kénytelen volt egy felhívást intézni a birodalom népéhez, a melyben inti a népet annak a veszedelmére, ha Bolsheviki irányú rendezések törnének ki.

Egyelőre a nép tüntetése és gyűlései csak a háború ellen irányulnak és hangosan követelik a birodalom szerete a békét. Ezzel szemben Berlinben vasárnap tüntetés volt a Bismarck szobor előtt, a jelen volt közönség olyan irányú határozatot fogadott el, hogy megszüntetők a béké helyett folytatni kell a háborút.

Komoly nézeteltérések merültek fel a porosz és bajor kormányok között, amelyek nem lehetetlen, hogy szakítást is idézhetnek elő. A Frankfurter Zeitung jelentése szerint egy bajor polgári és katonai küldöttség érkezett Berlinbe, hogy Ausztria és Magyarország fegyverszünetét következtében megállapítsák Bajorország védelmét, mivel az új helyzet következtében Bajorország van legelőször kitéve a szövetségesek esetleges támadásának.

Vilmos császár rendeletet adott ki, melyben hatvan kasz

télyát és palotáját egészségügyi célokra fordította, beleértve a híres Sans Souci palotát is Potsdamba, amelyet 1743-ban nagy Frigyes építtetett. A császár valamennyi kastélyát ezek szerint kórházakká és üdülő helyekké fogják átalakítani a betegek és lábadozó katonák számára.

HID A VIZ ALATT.

A németek új találmánya sok katona életét menti meg.

London, nov. 6. — A Daily Express tudósítása szerint a németek egy új találmánnyal sok emberük életét mentették meg a legutóbbi visszavonulások alatt. Ugyanis egy oly ponton-hidat készítették, mely nem a víz felszínén, hanem a víz alatt köti össze az áthidaló folyó két partját. A hid csak annyira van a víz alatt, hogy az emberek térdéig ér a víz és így a folyó árja nem sodorhatja el őket. A találmány nagy haszna abban rejlik, hogy az ellenséges tüzérég nem bírja a hidat szétrombolni, mintha az a víz felszínén látható volna.

SZEDÁN ELESETT.

Amerikai front, november. 8. A híres Rainbow (Szivárvány) divízió és az első rendes divízió csapatai bevették Szedánkat a Meusentől nyugatra eső külvárosait. A németek lerombolták a hidakat és elkezdedtek a védők a folyó keleti partját.

A HÁBORU STATISZTIKÁJA.

Miként sodródtak bele az egyes országok a világháborúba.

Az alábbiakban érdekes összefoglalás közöljük annak, hogy az egyes országok miként léptek be a világháborúba és milyen sorrendben üzentek hadat egymásnak:

Ausztria-Magyarország hadat üzent Szerbia ellen 1914 július 28-án, Oroszország ellen 1914 augusztus 6-án, Montenegro ellen 1914 augusztus 9-én, Japán ellen 1914 augusztus 27-én és Belgium ellen 1914 augusztus 28-án.

Brazília hadat üzent Németország ellen 1917 október 26-án. Bulgária hadat üzent Szerbia ellen 1915 október 14-én. Franciaország hadat üzent Németország ellen 1914 aug. 3-án, Ausztria-Magyarország ellen 1914 aug. 13-án, Bulgária ellen 1915 október 16-án és Törökország ellen 1915 november 5-én.

Kína hadat üzent Ausztria-Magyarország ellen 1917 augusztus 14-én és Németország ellen 1917 augusztus 14-én.

Kuba hadat üzent Németország ellen 1917 április 7-én. Ausztria-Magyarország és Németország ellen 1914 augusztus 4-én, Franciaország ellen 1914 augusztus 3-án, Portugália ellen 1916 március 9-én, Románia ellen 1916 szeptember 14-én, Oroszország ellen 1914 augusztus 1-én és Anglia ellen 1914 augusztus 9-én.

Anglia hadat üzent Ausztria-Magyarország ellen 1914 augusztus 13-án, Bulgária ellen 1915 október 15-én, Németország ellen 1914 augusztus 4-én, Törökország ellen 1915 november 5-én.

A háború legfontosabb eseményei:

A világháborúnak legfontosabb eseményei a következők: néhány pontban foglalható össze: A német seregeknek Páris elleni támadását visszautálták 1914 szeptember — íkán. Németország a könyörtelen buvárhajó hadjáratot elkezdte 1915 február 8-án. Az Egyesült Államok hadat üzent Németországnak 1917 április 6-án.

Foch generális offenzívája, mely teljesen megfordította a háború további menetét, elkezdődött július 15-én. Bulgária fegyverszünetet kötött 1918 szeptember 30-án. Törökország fegyverszünetet kötött 1918 november 1-én. Ausztria-Magyarország fegyverszünetet kötött 1918 november 4-én. Németország fegyverszünetet kötött 1918 november 7-én.

CSAPATÖSSZEVONÁSOK.

London, nov. 6. — A Times Rómából vett értesülése szerint a bajor határon megkezdődtek a német csapatösszevonások, miután Németország attól tart, hogy Ausztria-Magyarország felől a szövetségesek meg fogják támadni.

Table with 2 columns: Country and Population. Includes Austria-Hungary (50,000,000), Belgium (7,571,387), Bolivia (2,520,538), Brazilia (22,992,937), Bulgária (4,755,000), China (413,000,000), Costa Rica (427,604), Cuba (2,406,117), Ecuador (1,500,000), Egyptom (12,170,000), Franciaország (39,601,509), Németország (66,715,000), Nagy Británia (40,834,790), Görögország (5,000,000), Guatemala (2,092,824), Haiti (2,030,000), Honduras (592,675), Olaszország (35,598,000), Japán (53,696,358), Libéria (2,060,000), Montenegro (520,000), Nicaragua (698,891), Panama (386,891), Peru (4,500,000), Portugália (5,857,895), Románia (7,600,000), Oroszország (175,137,000), San Marino (10,655), Szerbia (4,600,000), Sziám (6,000,000), Törökország (21,274,000), Amerika (102,826,309), Uruguay (1,255,914).

Idő előtt megvénülnek azok, akik vérszegények.

GYENGÉK, IDEGESEK ÉS GYOMORBAJOSOK.

Számtalan férfi és nő 30 éves korában már úgy néz ki, mint egy 60 éves. A korai vénülést az okozza, hogy a vérben nincs megfelelő vasanyag. Ez okozza a vérszegénység, ideges, sápadt, gyomor baj és állandó emésztési zavarokat. A gyomor nem képes az étel anyagot megemészteni, az rothadásnak indul, miáltal ártalmas, mérges gőzök képződnek. Ezek a bajok igen könnyen eltávolíthatók az által, hogy vastartalmu szert kell használnunk. A legmagasabb orvosi körök által legjobb hatású szernek a VINKO VASAS GYÓGYBOR van elismerve. A Vinko csoda módon

fejleszti a vérben a vasanyagot, ezáltal az étvágy rohamosan megjön. A Vinko használata gyorsan elősegíti az emésztést és rendes székletet biztosít. A Vinko használata megszerzi az erőt és a pozsgás, piros arcszínt. Egy üveg Vinko ára egy dollár. — A Vinko kapható minden patikában és szótóiban. Ha az eredeti Vinko Vasas Gyógybor ott helyben nem volna kapható, rendelje meg egyenesen a feltalálótól. Ha a rendes kurához szükséges, 6 üveget rendel, úgy küldjön be 5 dollárt, ha egy üveget rendel, küldjön be egy dollárt erre a címre: Royal Mfg. Co., Duquesne, Pa.

Hideg Nedves Házakban Terjed a Betegség.

Az ellenálló képesség gyengülése megnyitja a betegség útját. Mikor az Ön ellenálló ereja alacsony, a lekelődő bacilusoknak Ön könnyen áldozatává válhatik. A nyers, hűvös őszi napok lefokozzák az életerőt, olyan meghűlést okoznak, a mely gyakran komoly betegséggé fajul. Nézzon utána, hogy lakása jól szellőztessék. Biztosítsa magát afelől, hogy a levegő meleg, száraz és egyforma foku legyen minden szobában.

Egy kis gázkályhában állandóan égesse a lángot. A zord napokban az egészség biztosításának kitünő eszköze ez. Tartson kéznél egy kisegítő fűtő készüléket és bizonyos szénmennyiséget is, hogy biztos lehessen az otthon kényelméről akkor is, a mikor a tél viharos napjai elkövetkeznek. Kérje ki a tanácsát a mi fűtő szakértőinknek MOST.

Table with 2 columns: Country and Population. Includes Austria-Hungary (50,000,000), Belgium (7,571,387), Bolivia (2,520,538), Brazilia (22,992,937), Bulgária (4,755,000), China (413,000,000), Costa Rica (427,604), Cuba (2,406,117), Ecuador (1,500,000), Egyptom (12,170,000), Franciaország (39,601,509), Németország (66,715,000), Nagy Británia (40,834,790), Görögország (5,000,000), Guatemala (2,092,824), Haiti (2,030,000), Honduras (592,675), Olaszország (35,598,000), Japán (53,696,358), Libéria (2,060,000), Montenegro (520,000), Nicaragua (698,891), Panama (386,891), Peru (4,500,000), Portugália (5,857,895), Románia (7,600,000), Oroszország (175,137,000), San Marino (10,655), Szerbia (4,600,000), Sziám (6,000,000), Törökország (21,274,000), Amerika (102,826,309), Uruguay (1,255,914).

NŐK A VÁLASZTÁSOKON.

New York, nov. 7. Mrs. Carrie Chapman Catt a nemzetközi nő választójogi szövetség elnöke a választásokat megelőző felhívást intézett Michigan, Oklahoma, South Dakota és Louisiana államok választóhoz a nők szavazati jogának megszavazása érdekében. A felhívás a többek közt így szökött: "Élőztek meg Magyarország és szavazatok igennel a női szavazati jog megadásá mellett."

A felhívás rántatott arra, hogy Magyarország a nők is szavazati jogának a jövő hónapban azon a népszavazáson, a mely eldönti az új magyar kormányformát. Mrs. Catt kérte a szavazókat, hogy ne hagyják magukat Magyarország által megszegyenteni hanem "kövessek az igazi demokrácia parancsát."

Michigan államban megadták a nőknek a szavazati jogot a keddi választásokon a többi államokból még nem jött hír. Az ez évi választásokon nők is résztvettek a választásokon a következő államokban: California, Washington, Oregon, Nevada, Idaho, Montana, Wyoming, Utah, Arizona, Colorado, Kansas és New York államok.

FELHÍVÁS.

A North Daytoni I. Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Férfi és Női Betegséggyógyító és Temetkezési Egyet tagjaihoz.

Mivel az influenza járvány megsejtetése miatt a városi hatóság beíltott mindenféle gyűlést, azért egyetünk se tartathatunk meg rendezés október havi gyűlést. Tehát ez uton értesítem egyetli tagjainkat, hogy október hó 15-én temetjük el Tokár Jánosné szül. Hanoscsák Juliska testvérünket. Felkérém tehát egyetünk minden tagját, hogy a jövő rendes havi gyűlést, amely november 10-én, vasárnap lenne, ha nem is lehet megtartani, minden tag kötelességének tartsa a havi és haláleseti dollárt befizetni, hogy betegünket ki tudjuk temetni, ugyanis a haláleseti és temetkezési költségeket is anélkül, hogy a bankból pénz ki keljen venni. A havi és haláleseti díjakat a gyűlésteremben fogja a tisztikar beszélni a vidéki tagok küldjék el a haláleseti dollárt, esetleg a havi díjakat. Mihály György jegyző ur címére. 728 Earl Ave. Dayton, Ohio. — Ugyanez a címe az elnöknek is. Tisztelettel: Zsiga Mihály, elnök.

dependens jelölt vett részt a szenatori állásért folyótküzerületben, azonban kisebbségben maradt. Miss Anna Martin képviselő volt Montanából, még Nevada államban pályázott a szenatori állásra, de szintén megkeddi választásokon mint in-bükt.

A perth amboyi magyar római katolikus hitközségnek a következő könyvek kaphatók

- 1) Magyarországi ABC és Olvasókönyv darabja 10 cent
 - 2) Képes Biblia s Katekizmus darabja 20 cent
 - 3) Sztámpy-féle énekes imakönyv darabja 20 cent
- 50 dolláron felüli rendelésnél 5 százalékos engedmény. 100 dolláron felüli rendelésnél 10 százalékos engedmény. A pénz a rendeléssel együtt küldendő e címre:

Hungarian Sisters
501 CORTLAND STREET, PERTH AMBOY, N. J.

AZ EGYESÜLT PETŐFI SÁNDOR FÉRFI ÉS NŐI BETEGSEGÉLYZŐ ÉS TEMETKEZÉSI SZÖVETKEZET

új központi tisztikara, hogy alkalmat adjon minden magyarnak, hogy kedvezményes díj mellett a Szövetkezet tagjává lehessen. elhatározta, hogy OKTÓBER, NOVEMBER és DECEMBER hónapokban felvételre jelentkezőket kedvezményes beállási díj mellett veszi fel a Szövetkezet kebelébe.

Table with 2 columns: Age Group and Fee. 16-20 éves korig50, 21-25 éves korig75, 26-30 éves korig 1.25, 31-35 éves korig 1.75, 36-40 éves korig 2.25, 41-45 éves korig 2.75

Csatlakozás esetén más egyetek felvételi díj fejében csupán egy dollárt fizetnek tagonkint. Osztályok tíz taggal bárhol alakíthatók.

Ne mulassza el e kedvező alkalmat senki, a ki önmagát és családját betegség, rokkantság és halálesetre biztosítani óhajtja.

A Szövetkezet fizet NYOLC DOLLÁR heti betegsegélyt, SZÁZ DOLLÁR temetkezési költséget és EZER DOLLÁR haláleseti díjat.

BÉKEY KORNÉL, központi titkár. TARR GYULA, központi elnök.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a központi titkár: BÉKEY KORNÉL

2196 W. Jefferson Avenue, Detroit, Mich.

Vertical advertisements on the left margin including 'János Bank', 'Nők!', 'Négy szobás készlet', and 'Kályha'.

Vertical advertisements on the right margin including 'Nők!', 'Négy szobás készlet', and 'Kályha'.

CLEVELANDI HIREK

A SZABADSÁG OLVASÓIHOZ.

A Szabadság Nyomda és Lapkiadó Rt. és nyomdai alkalmazottai között lejár szerződés megújítása körül sajnálatos félreértések keletkeztek s így történhetett, hogy néhány napi üzemi zavar állott elő nyomdánkban. Az ellentét immár békés kiegyenlítést nyertek s a Szabadság ezután megint szokott terjedelmében s formájában fog megjelenni. "Vasárnap" című színes mellékletünk is a fenti okból maradt el ezen a héten. Olvasóinkat azonban megnyugtathatjuk, hogy módót és alkalmat fogunk találni arra, hogy őket megfelelően kárpótoljuk.

SZABADSÁG

Nyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

GYŐZTEK AZ OHIO SZÁRAZAK.

MÁJUS 26-ÁN MINDEN SZALONT, ITALKERESKEDÉST, SÖRGYÁRAT, BÖRPIÑÓT, PALINKA-TELEPET BEZÁR-NAK OHIO ÁLLAMBAN.

Ohio állam csatlakozott a száraz államok csoportjához. A Michigan állam után meghódították a szárazakat ezt az államot is, amelyben eddig háromszor szavaztak a nedvesek és a nedvesek hatalmas sereggel szemben. A háború okozta drágaság, a nehéz megélhetési viszonyok megmozdították a szárazakat, a háború viszont olyan sok szavazót átszított a hárterre, kiképzőtáborokba a nedvesek közül, hogy a szárazok győzelme már a világszerte előtt kétségtelennek látszott. A küzdelemből 15,000 szavazattal kerültek ki a prohibíció hívei.

A szavazók többsége által elfogadott állami alkotmánymódosítás értelmében Ohio államban 1919. május 26-ik napján szavaztak be az italmérleg, vagyis azon a napon, amelyen lejár a szalonsok italmérési engedélye. Ezt a határozatot a szárazok tették le az alkotmánymódosítási javaslatba, a múlt évben ugyanis amikor a javaslatot betervezték, még úgy szólt az, hogy a módosítás csak tíznyolc hónappal a választás után lép érvénybe.

A szavazatok összeolvasásának elején a nedvesek vezettek az egész államban, de szerdán este már a szárazok voltak át ezt a szerepet, amikor 415 precíz szavazási eredmények híján 11,501 szavazattal győztek. Ezután már nem maradt a nedvesek előtérbe nyomulni. Kétségtelen volt, hogy a házió szavazók kerítettek, amelyekben a szavazók többnyire farmerek, a száraz szavazatok számát fogják szaporítani. A nedveseknek minden hiányzó precízben 30 szavazattal kellett volna nyerni, hogy győzelemhez jussanak.

Cuyahoga megyében 1300 szalont zárnak be. A szárazok győzelme megkondította a lélekharangot a szalonsok, sörgyárak, börpincék szeszital kereskedések, palinkafőző telepek fölött. Cuyahoga megyében, amelynek nagyrészt Cleveland alkotja, 1300 szalon ajtaja zárul be valószínűleg mindenkorra. Azt jelenti ez, hogy 5200 szalons és szalonsalkalmazott lesz kénytelen más foglalkozás után nézni. Clevelandban magában tíz szűfő részvénytársaság gyára zárul be vagy át más cél szolgálatába. Ezek a sörgyár, vállalatok a következők: az ki győztesen a küzdelemben Cuyahoga megyében 130 szalon belse. Tíz clevelandi sörgyár lélekharang. Cleveland Home Brewing Co., Cleveland and Sindusky Brewing Co., Diebolt Brewing Co., Excelsior Brewing Co., Forest City Brewing Co., Gund Brew-

AZ ISKOLÁK MEGNYITÁSA.

Az influenza járvány szűnőfélben — Othout keresnek 100 ányának — Csak 63 új megbetegedést és 17 halálozást jelentettek csütörtökön.

Clevelandban, ha az influenza járvány betegneinek és halottjainak száma oly örvendően eszik továbbra is, a jövő évben már megnyílnak az iskolák s velük együtt a színházak és mozik is.

Csütörtökön már csak 63 új megbetegedést történt és csak 17 influenzaes beteg halt meg. A Humane Society városi jótkönységi intézmény felhívást intézett Cleveland népéhez avégett, hogy jó othout találjon száz olyan fiú és leány számára, akiket a járvány fosztott meg gondviselőiktől. Azoknak, akik hajlandók ilyen árvati gondozásba venni, bizonyos hti fizetést ad a Humane Society. Az árvek egyrésze egy éven alul levő kisd.

Cleveland Home Brewing Co., Cleveland and Sindusky Brewing Co., Diebolt Brewing Co., Excelsior Brewing Co., Forest City Brewing Co., Gund Brew-

Mentő Gyógyszertár 3315 LORAIN AVE. OKLEVELES GYÓGYSZERÉSZ SZAKSZERŐ VEZETÉSE mellett tovább lesz vezetve, új mintáig, továbbra is pontos és szabványos készlettel a kórházaknak. Nagy selym faktóknak RECEPTEK pontos elkészítésére. A kórházak szíves pártfogását kéri. TÓTH ISTVÁN, tulajdonos. 262-245.

MEGNYILNAK A TEMPLOMOK.

R. KATH. ISTENTISZTELET. REF. ISTENTISZTELETEK. A west sidei Szent Imre hitközség vasárnapja.

A west sidei Szent Imre hitközség, amelynek gyönyörű temploma a W. 22-ik Streeten van, szintén tart vasárnap egy istentiszteletet Dr. Rockwood községügyi igazgató engedélye folytán. Az ünnepélyes magyise, amelynek keretében Szent Imre, a hitközség védőszentje emlékének áldoznak a hívek, délelőtt 10 órakor kezdődik.

A következő héten a szokásos hét nagy gyűlés-sorozat veszi kezdetét. Mindegyik mise koporsó kitéttel és teljes gyászpompával fog végbemenni a hívek által bejelentendő elhunytak lelküdvéért.

Rátz M. János és a hitközség elöljárósága ezután is arra buzdítják a híveket, hogy ragadják meg az alkalmat s róják le kegyeletük adóját halottjaik, szeretettik és hálájuk adóját pedig Isten és a hitközség iránt.

Együttal értesíti a plébános a Szent Imre Egylet tagjait, hogy a kötelező gyűléseket szombaton este 6 órától kezdve végezzék el. Másnap vasárnap délelőtt 10 órakor teljes díszben fognak áldozni a nagymise keretében.

KÖLCSÖN A VÁROSNAK

A bankok megtöltik a kiürült városi pénztárt.

Kétszáz ezer dollár adnak kölcsön azal a feltétellel, hogy az 1919. évi adójóvedelemből visszafizeti a város.

A clevelandi bankok Davis polgármester kérésére elhatározták, hogy segítségére sietnek azoknak a városi alkalmazottnak, akik a 2,500,000 dolláros kötvénykibocsátási javaslat megküldése folytán abba a veszedelembé kerültek, hogy nem kapnak fizetést az esztendő hátralévő részében. Több bank elnöke, kikkel Davis polgármester és kabinetje értekezletet tartott, kejeleztette, hogy nagyobb összeget becsújtanak a városi pénztáros rendelkezésére, hogy kifizethesse az alkalmazottak hátralékos fizetését.

A polgármester kívánságára azt is kejeleztették ezek a pénzemberek, hogy a kölcsönből, ami egyelőre 200,000 dollár lesz, sem a polgármesternek, sem a kabinetje tagjainak, sem pedig a városi tanács tagjainak nem utalnak ki fizetést.

A kölcsönt arra az ígéretre utalták ki a bankok, hogy a város az 1919. évi adójóvedelemből visszafizeti.

Davis polgármester kejeleztette, hogy a városi pénztárnak az elmulrt négy-öt évről támadt deficijt csak úgy lehet pótolni, ha a város erre a célra 2,500,000 dollár átvételt bocsújt ki, emélfogva a decemberi rendkívüli szavazási alkalmával ismét a polgárság elé bocsújtja a kötvény kibocsújtási javaslatot.

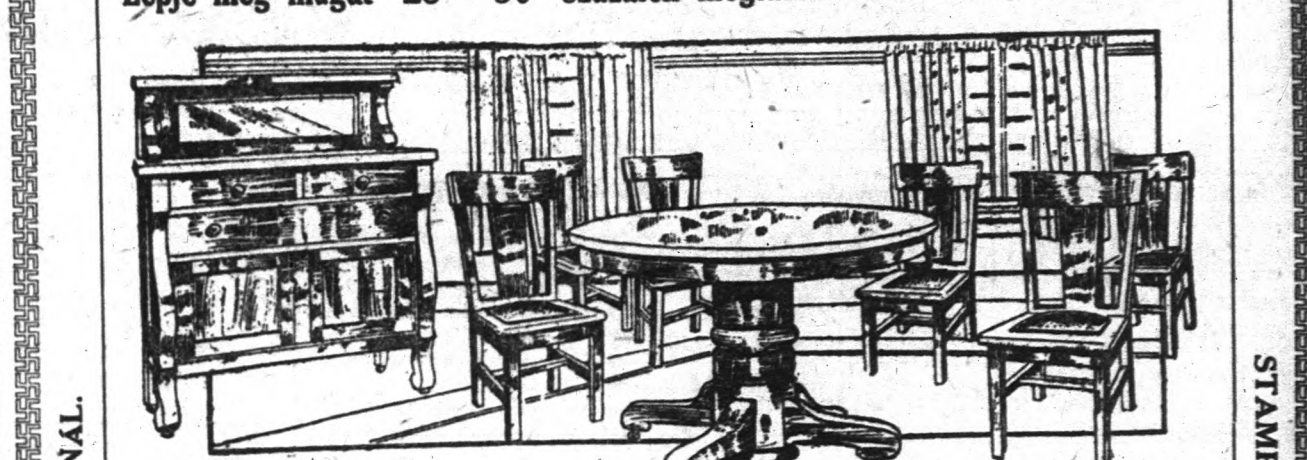
A polgármester és kabinetje csütörtökön gyűlést tartott, a melyen azt a kérdést beszélték meg, hogy milyen városi tervet kellene elejteni avégett, hogy a város anyagi helyzete javuljon.

A rendkívüli szavazást tudvalevőleg avégett rendelik el, hogy a Public Squaren építendő kömponti vasútállomás ügyében döntönn a város népe. Ugyanezkor nem kerülnek még a szavazó cédulára a városi charter módosítására vonatkozó javaslatok, köztük a női szavazati jogra, a polgármester és a városi tanácsosok hivatali idejének két évről négy évre való kiterjesztésére vonatkozó javaslatok. Ezek a kérdések csak a jövő tavasszal kerülnek szavazásra.

ERTESTES! Ertesztjük a W. O. W. 212. Magyarban. Október összes tagjait, hogy a havi díjakat folyó hó 10-én, vasárnap déli 12 óráig eldélután 4 óráig befizethetik a gyűlésteremben. Tisztelettel: Borbás Mihály, elnök. Ungvársky Endre, titkár. 261-68

STAMPEKET ADUNK MINDEN BEVASARLASNAL.

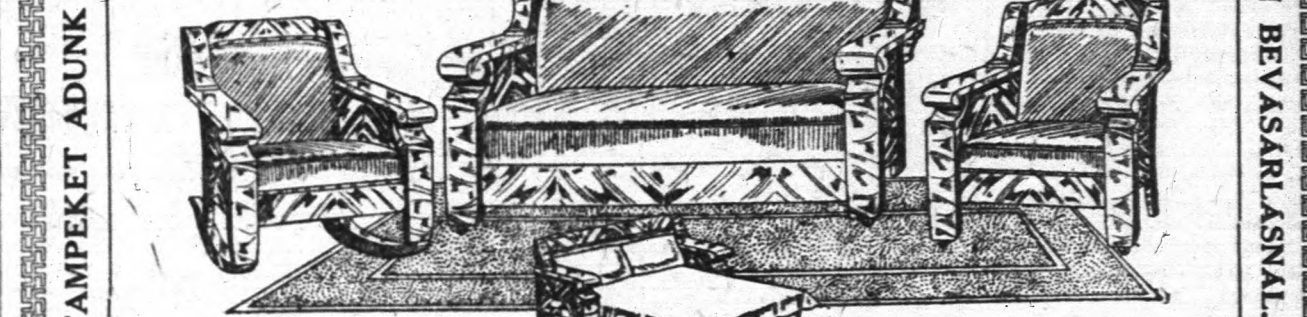
ÓRIÁSI BUTORKIÁRUSÍTÁS ÉPEN KARÁCSONY ELŐTT. Lepje meg magát 25—50 százalék megtakarítással ebben az üzletben.

\$150 értékű ebédülő készlet -- 8 darab \$97

Es az ebédülőkészlet egy a sok száz alkalmi vétel közül. A készlet áll 8 darabból. Nagy ebédülőasztal, kibúvós asztal és hat szék valódi bőrlesekkel — és ne felejtse el azt, hogy trading stampeket kap és hogy részletekben is fizethet butoriart. Megtakarítja magának a 150 és 97 dollár közötti összeget, a mi 53 dollárt tesz ki.

Fiatl párok, a kik most fognak bele a háztartásba, rendeljék meg készleteket most. Megtakarítani a rendes ár egy negyed részét, sőt felét is; manapság igen sokat számít különösen fiatal pároknál. Legyen Önnek szükségére egy házhoz, nappalira vagy ebédőre vagy egy teljes négy székletre, mindig pénzt fog megtakarítani. Vásároljon most, később többet kell majd fizetnie.

Ágydavenport 3 darabból álló készletek. Készüljön el arra, hogy a legnagyobb alkalmi vételt kaphatja nálunk. Nézze meg ezen csinos nappali készleteket. Minden egyes készletnek az ára legalább egy negyed vagy felével több, mint a mennyit mi kérünk értök ezen kiállítás alatt. Hittelképes egyéneknek nyújtunk hitelt.

ÁRUK \$85—\$200 KÖZÖTT.

The Watkins Company 8911 LORAIN AVENUE CLEVELAND, OHIO. A forgalmak West Oldali üzlet a Clark Ave., W. 90-ik utca és Lorain Ave. sarkán.

STAMPEKET ADUNK MINDEN BEVASARLASNAL.

GYASZJELENTÉS. Horváth Györgyné, szül. Palásti Anna, Bats-Bodrog: megye, kulai illetőségű november hó 1-5-ön elhalálozott. Temetés november hó 2-ikán ment végbe. Férje és 6 gyermeke, szülei és testvérei gyászolják. Nyugodjék a jó Jézus nevében! 263-64

DR. MAJORS JANOS magyar fogorvos 8820 Buckeye Road, Cleveland, O. Rendel. délelőtt 10-12 este 8-ig. Vasárnap délután 2-5-ig.

Legjobb hajvágás és borotválás Kocsányi Károly üzletében 1921 West 25-ik utca, Cleveland, O.

Spanyol Influenza ellen védekezzen ROZMARING SZOBAFÜSTÖLŐVEL. Különleges fajta, 50c és \$1.00 csomagja. — Szállítás fizetjük. Fehér Kereszt Patika Lorain Ave. és West 26-ik utca sarkon, Cleveland, O.

Dr. Cziprus István MAGYAR FOGORVOS. 1699 W. 25th Str., Cleveland, O. A Gas Office felett. Szomban a People's Banknál. Rendel: 9-10-11 este 8-12 Vasárnap délelőtt 10-12-ig.

THE COSMOPOLITAN SAV. & LOAN CO. 8915 Buckeye Rd., Cleveland, O. 5%-ot fizetünk takarékbetétek után

MAGYAROK A

A SZABADSÁG

A Szabadság Nyomdai alkalmazottai megújítása körül sajnálatos félreértések keletkeztek s így történhetett, hogy néhány napi üzemi zavar állott elő nyomdánkban. Az ellentét immár békés kiegyenlítést nyertek s a Szabadság ezután megint szokott terjedelmében s formájában fog megjelenni. "Vasárnap" című színes mellékletünk is a fenti okból maradt el ezen a héten. Olvasóinkat azonban megnyugtathatjuk, hogy módót és alkalmat fogunk találni arra, hogy őket megfelelően kárpótoljuk.

SZABADSÁG

Nyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

BUFFALO

Az influenza rettenetes pusztította. — Vesztés-sár. — Magyar

Azoknak, akik lapunkat napról-napra figyelemmel olvassák, különösen a mostani időben, amikor az influenza járvány országsszerte oly rettenetes mértékben szedte, leghosszabb ideig tartó volt, hogy amíg a lap majd mind olyan város vagy községben megjelent, ahol a járvány még csak éppen Buffalo és környékét hallgat, mintha azt a vidéket mint kiváltságos elkerülte volna. Pedig deshozt kerülte el. Hanem e sorok írója, aki eddig jóformán azt szerette tudni mi a betegség, szintén beleesett az idegen nyavalyába s bizony nem kis megröbáltatás ment keresztül, míg végre sikerült kerszulj ellenfelelgörömi. Ez volt az ok, hogy Buffalo és környékéről hosszabb ideig óta semmi hírt nem közölt a Szabadság.

Néhány város kivételével, talán éppen Buffalo az a hely, ahol az influenza járvány rettenetes mértékben lépett fel s szedte, sőt még ma is szedi a dozeitait. Így pl. a városi egészségügyi osztály hivatalos jelentése szerint, az elmúlt hónapban influenzában 23,577 ember betegeds történt és ebből 1,982 halt meg.

Az összes kórházak annyira zsúfolva voltak influenzás betegekkel, hogy a város kénytelen volt iskolákat és egyéb épületeket ideiglenes kórházzá berendezni. A hónapnyolc olyan nap volt, amikor halálos esetek száma naponként 100—112 közt váltakozott.

A temetkezési vállalkozók képtelenek voltak a halottakat az elört 24 óra alatt eltemetni mert a koporsó készlet a legtöbbsz kifogyott. A helytlen segítőid, a város osintattott koporsókat.

Az egészségügyi osztály érkezett fejleletések képes megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az egyes temetőben a pokol heverték eltakarítottak a holttesteket. Így pl. a Hillen Kévi temetőt egyik-néhány napon keresztül, esőnapos időkben, valami nagy koporsó volt elástanul. Ez közt voltak olyanok is, akiket anyagi helyzet következtében nem balzsamoztak be, temető társaság arzal védezt, hogy nem képes 4—5 óráig napi fél mellett sírásókat kapni. A városi rendelet értében a vállalat kénytelen ezeket a holttesteket 48 óráig elköfödni. Ki tudja, kitnek a sírjába tettek a nagy jelenségben és ki tudja, mi ismeretlen idegennek foggyászoló majd sírkövet tenni.

Az influenza terjedése megállítására, illetve csöcsítésére, mint a legtöbb városban, ahol a járvány nagy mértékben lépett fel, ugy Buffalo is az egészségügyi osztályajánlatára a polgármester rendelte, hogy az iskolák, templomok, színházak, szalonsok mindenféle gyűlés helyekvábri rendelték szigorúan va legyenek. A temetkezésrendőr ügyelt föl, hogy a metetésen 8—10 személynél ne legyen. E rettenetes helyzet-hájarút még a villanyos is, mert az alkalmazottak a tés javítását kérték, amit a

Saját készítésű 14 és 18 karátos MILLER'S 14-K JEGYGYÖRÜK nagy választékban. Magyarul beszélünk. Kiváncra vödőkre árjegyzéket küldünk. H. Miller 2832 Lorain Ave., Cleveland, O.

Dr. Király L. Albert MAGYAR ORVOS ÉS SEBÉSZ United Bank Building 210—211. Irodai tel. Central 3762 W. Lorain és West 25-ik Street sarkán, Cleveland, Ohio. LAKAS: 1430 WEST 101-IK UTCA. Ohio State Lorain 653-W.

SZOMBATON vagy vasárnap keresse fel irodánkat és mi automobiljainkon ki-visszük és megmutatjuk Önnek a West 117-ik utca közelében levő ÚJ egy család házaikat, melyeket 300—400—500 dollár lefizetés mellett meg lehet venni. Házat cserébe, second mortgage-t lefizetés gyanánt elfogadunk! Ragadjja meg a kedvező alkalmat, mert a 40 új házból 31-et már eladtunk és új házakat egyelőre nem szabad építeni. Sperrling & Hoffmann 3911 Lorain Ave. Bence Realty Co. 3815 Lorain Ave. CLEVELAND, OHIO. 264, 265

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A SZABADSÁG OLVASÓIHOZ.

A Szabadság Nyomda és Lapkiadó Rt. és nyomdai alkalmazottai között lejár szerződés megújítása körül sajnálatos félreértések keletkeztek s így történt, hogy néhány napi üzemszavar állott elő nyomdánkban. Az ellentétet immár békés kiegyenlítést nyertek s a Szabadság ezután megint szokott terjedelmében s formájában fog megjelenni. "Vasárnap" című színes mellékletünk is a fenti okból maradt el ezen a héten. Olvasóinkat azonban megnyugtathatjuk, hogy módót és alkalmat fogunk találni arra, hogy őket megfelelően kárpótoljuk.

SZABADSÁG
Nyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

BUFFALO LEVÉL.

As influenza rettenetes pusztítása. — El nem földelt holttestek. — Veszteg-sár. — Magyaráldozatok. — Villanyos sztrájk.

Azoknak, akik lapunkat napról-napra figyelemmel olvassák, különösen a mostani időkben, amikor az influenza járvány országszerte oly rettenetes mértékben szedte és még most is szedi áldozatait, lehetetlen, hogy fel ne tűnt volna, hogy amíg a lap majd minden olyan város vagy pléznül megemlékezett, ahol a járvány magyar áldozatokat is követelt, csak éppen Buffalo is környékéről hallgat, mintha azt a vidéket mint kiváltságot elkerülte volna. Pedig dehogy is került el. Hanem e sorok írója, aki eddig jóformán azt sem tudta mi a betegség, szintén beleesett az idegen nyavalyába s bizony nem kis megpróbáltatáson ment keresztül, míg végre sikerült spanyol ellenfeleit legyőzni. Ez volt az ok, hogy Buffalo és környékéről oly hosszú idő óta semmi hírt nem közölt a Szabadság.

Néhány város kivételével, talán éppen Buffalo az a hely, ahol az influenza járvány rettenetes mértékben lépett fel és szedte, sőt még ma is szedi áldozatait. Így pl. a városi egészségügyi osztály hivatalos jelentése szerint, az elmúlt hónapban influenzában 23.577 megbetegedés történt és ebből 1.953 halt meg.

Az összes kórházak annyira zsúfolva voltak influenzás betegekkel, hogy a város kénytelen volt iskolákat és egyéb épületeket ideiglenes kórházakká berendezni. A hónapban nyolc olyan nap volt, amikor a halálesetek száma naponta 100-112 közt váltakozott.

A temetkezési vállalkozók képtelenek voltak a halottakat az eldört 24 óra alatt eltemetni, mert a koporsó készlet a legtöbbször kifogyott. A helyzeten segítőnek, a város csináltatott koporsókat.

Az egészségügyi osztályhoz érkezett feljelentések kapcsán megjelent vizsgálat kiderítette, hogy az egyes temetőkhöz napokig heverték eltakarítatlanul a holttestek. Így pl. a Pine Hillen lévő temető egyikében, négy napon keresztül, esős és napos időkben, valami negyven koporsó volt eláztatva. Ezek között voltak olyanok is, amiket angyal helyzet következtében nem balzsamozták be. A temető társaság azal védekezett, hogy nem képes 4-5 dollár napi bér mellett sírásokat kapni. A városi rendelet értelmében a vállalat kénytelen volt ezeket a holttesteket 48 óra alatt elföldeni. Ki tudja, kit ki-nek a sírjába tettek a nagy fejtelenségben és ki tudja, mily ismeretlen idegennek fog a gyászoló majd sírkövet emeltetni.

Az influenza terjedésének megállítására, illetve csökkentésére, mint a legtöbb városban, ahol a járvány nagy mértékben lépett fel, úgy Buffalóban is az egészségügyi osztály ajánlatára a polgármester elrendelte, hogy az iskolák, templomok, színházak, szalonok és mindenféle gyűlés helyek további rendeltetig szigorúan zárva legyenek. A temetkezéseknél rendőri ügyelt fel, hogy a temetésen 8-10 személynél több ne legyen.

E rettenetes helyzethez hozzájárult még a villanyos sztrájk is, mert az alkalmazottak fizetés javítását kérték, amit a tár-

ság a régi öt cent viteldij mellett megadni nem tudott. Végre több mint három heti sztrájk után, a városi tanács ajánlatára, a társaság és az alkalmazottak képviselője abban állapodtak meg, hogy a sztrájkok követelése felett egy választott bíróság döntsön, a közönség pedig 30 napig a régi 5 cent sa azontul 5 cent viteldiját fog fizetni.

Most már Buffalóban van villanyos közlekedés is és ami még öröndetesebb, hogy az influenza járvány már annyira csökkent, hogy a három hétig zár alatt tartott nyilvános helyek elseje óta ismét látogathatók. Természetesen újabb influenzás eset és halálozás még most is sürin fordul elő, pl. nov. 4-én még 37 haláleset volt.

A járványnak, Buffalóban különösen, sok magyar áldozata van. Persze csak azokról emlékezhetünk meg, akikről véletlenül nyertünk tudomást vagy pedig a rokonok azt bejelentették.

Füsi Zsigmond 29 éves és **Szabó Dénes** 32 éves, mindkető a györmegyei Csizradvány községből való. Együtt dolgoztak, egy helyen laktak. Alig egy hétig voltak betegek, mindkettő a kórházban halt meg. Előbbi okt. 12-én, az utóbbi pedig 15-én. Mindkettőnek felesége és gyermeke van az óházában.

Hári Györgyné, szül. Türk Margit, 26 éves, Szabolcsm., venceslői illetőségű 9 napi betegség után okt. 20-án halt meg. Itt férje, két gyermeke és nővére, Krakomperger Károlyné gyászolják.

Csikós Nagy Bálintné, szül. Lakatos Eszter, 32 éves, tiszai (Szabolcsm.) illetőségű, 11 napi betegség után okt. 15-én halt meg. Férje, 2 gyermeke és nagy rokonság gyászolja.

Fridrik János, 33 éves, Zemplénm., tocsvai illetőségű okt. 17-én halt meg. Felesége, szül. Kéves Anna és gyermekei gyászolják.

Csete József, 35 éves, tétli (Györm.) illetőségű okt. 21-én halt meg. Felesége, szül. László Veron és fivére Károly gyászolják.

Zámbó Vilmosné, szül. Konez Borbála, 21 éves, Veszprémm., nagyméti illetőségű okt. 23-án halt meg. Az elhunytat férje és rokonsága gyászolja.

Molnár Károly, 43 éves, Zemplénm., vámosújfalusi illetőségű okt. 24-én halt meg. Az elhunytat felesége, szül. Kis Julianna, gyermekei, fivére és nagyszámú rokonság gyászolja.

Kósa György, Szabolcsm., nyíróhadi illetőségű két heti betegség után okt. 14-én halt el. Felesége, szül. Csonka Erzsébet és 4 gyermeke gyászolják.

Pethő Gyula, 30 éves nőten, németlipócsi (Liptóm.) illetőségű okt. 24-én halt el. Az óházában édesanyja és testvérei fogják gyászolni.

Tüskés József, Tüskés Mihály és neje, szül. Nánai Katalin, lovászpatai (Veszprémm.) illetőségű 9 éves kis fia okt. 24-én halt el.

Dülk Józsefné, szül. Szür Erzsébet, Veszprémm., zirci illetőségű, 43 éves korában okt. 30-án halt meg. Az elhunytat férje és gyermeke gyászolják.

Petricsek György, 38 éves, Ungm., vezmei illetőségű okt.

21-én halt meg. Az elhunytat felesége és öt gyermeke gyászolja.

Horváth Béláné, 30 éves, pár hét előtt jöttek ide Syracuse-ból a férjével, megbetegedett s néhány napra rá meghalt.

Balogh János és neje, szül. Krisztin Mária, eszenyi (Szabolcsm.) illetőségű 10 éves kis fia is meghalt.

Petráncki János, 32 éves, berzencei (Somogy.) illetőségű okt. 28-án halt meg. Felesége, szül. Horváth Veron gyászolja.

Ibrányi Jánosné, szül. Szilágyi Veron, 28 éves, a Szatmárm., kántorjánosi illetőségű férjével és 2 gyermekeivel Detroit, Mich.-ből jöttek Lackawannára látogatni. Mindketten megbetegedtek. Ibrányi jobban lett, de a felesége okt. 23-án meghalt.

Bonis Istvánné, 30 éves, Zemplénm., vámosújfalusi illetőségű tonawandai lakos okt. 19-én halt meg. Férje s hat gyermeke gyászolja.

Császár Mihály, 46 éves, Ugo-csam., turterebesi illetőségű okt. 14-én halt el. Felesége, szül. Gallos Eszter és nagyszámú rokonság gyászolja.

Jablonecki Domokosné, szül. Mihalik Anna, Nyitram., szabolcankai illetőségű 24 éves korában okt. 14-én halt el.

Stuhál Jánosné, szül. Czerha Julianna, 26 éves, tótdósi (Nyitram.) illetőségű okt. 18-án halt meg.

Molnár Imre és neje, szül. Kocsis Mária, Veszprémm., középiskolai illetőségű **Imre** nevű kis fia is elhalt.

Bagos László és neje, szül. Szabó Mária 5 éves **László** nevű kis fia is meghalt.

Ujlaki Mihály és neje, szül. Maskulik Anna, Ugo-csam., turterebesi illetőségű 2 éves **József** nevű kis fia okt. 16-án halt meg.

Rács Károly és neje, Volczer Róza szülők 8 éves **Aranika** lánya meg okt. 19-én halt meg.

Dudás István, 24 éves, Zemplénm., kolbásai illetőségű **Humbard**, O-ban dolgozott János fivérével, ahol influenzában esett s egy youngtowni kórházba szállították, ahol nov. 4-én meghalt. A holttestet Buffaloba szállították, ahol a **Dudás** család már évek óta lakik. Az elhunytat fivérének, **Ilona** nővérén, sógorán kívül úgy itt, mint az óházában nagy rokonság gyászolja.

Naményi Bertalan.

NEW YORKI HIREK.

"A CITERÁS" BEMUTATÓJA.

New York, N. Y. — Vasárnap este került bemutatásra Konti József végtelenül kedves dalosjátéka, a "Citerás" zivild nézőter előtt. A hallgatóság akképen jutalmazta az Amerikai Magyar Szintársulat tagjainak értékes munkáját, hogy minden egyes jelenetet zajosn megrapsolt és minden egyes énekeszámot megismételtette a szereplőkkel. A darab szövege és énekszámai mindjárt az első perctől megnyerte a közönség érdeklődését, figyelmét és nagy tetszését.

Az Amerikai Magyar Szintársulat Konti genyálításához méltóan vitte a darabot a szinpadra, aminek fáradságos munkáját Erdélyi Emil, a társulat rendezője végezte. A darab szereplői művészi tökélyvel eleget tettek, hogy Konti József darabja művészi tisztaságban kerüljön a közönség elé. Dobó Boske van vezető helyen. Oda tette művészi hangja, éneke és szép tánc. Zsádányit kell kiemelnünk utána. Szépen, értelmesen beszélt és szépen énekelte, táncával pedig nagyban kivívta a közönség tetszését. Várady Juliánka énekeinek tisztasága nagyon lekötötte a közönség figyelmét, csak a prózára fordítana nagyobb gondot. Thury Ilona ismét bebizonyította, hogy művésznő, kinek mindegy szubrett, énekes vagy komika szerepet játszik-e. Még mindig a közönség kedvence Thuryné Icaja. Erdélyi humorra, Horváth komikuma megkegyelgett a közönséget. Hegedűs ma megint igen jó volt, nem is lehet tőle mást várni. Nagyon szépen énekelte. Kisebb szerepekben kitűnők voltak: Tóth István, Lévy Margit, Erdélyi Emilné, Kondor Mariska, Lévy Elsie és Keczer Antal. A sugó is nagyon jó volt. Elég

hangosan sugott. Az egész teremben mindenki kétszer hallott minden szót, először a sugóból, azután a szereplőtől.

Mindenki, aki az előadást végig nézte, meglepődéssel távozott, mert kellemes estét töltött és több élvezetben volt része, mint a mennyit remélt.

AGYONLÓTT MAGYAR BORBÉLY.

Azt mondtotta, hogy a német császár legyőzhetetlen.

St. Louis, Mo. — Tízinger Kristóf magyarországi származású borbélyféltével lakott azért, mert fél ittas állapotban azt mondtotta, hogy a német császárt nem fogják legyőzni. Tízinger egy Judge nevű emberrel 18-ik és Chouteau Ave. sarkán beszélgetett. Atig ejtette ki a végzetes szavakat, Judge oklével oly erővel ütötte meg, hogy eszméletlenül esett össze.

Az ütés következtében a támadónak három uja is eltört. Az eszméletlen állapotban fekvő Tízingeret kórházba szállították, ahol negyvednapra kiszervezték.

A megindított vizsgálat kiderítette, hogy Tízinger tudógyulladás áldozata és Judge-ot az emberölés vádjára alól fementette. Tízinger 32 évet élt és a 1515 Chouteau Ave. alatt volt borbélyüzlete.

PITTSBURGH ÉS KÖRNYÉKE.

MARTINS FERRY MAGYARSÁGHOZ!

MOST MÁR BIZTOS!

Az árulat fel van oldva. — az Amerikai Magyar Szintársulat előadása. — Ha van buja, hányat, a szinpad elfelel. A szinpad és jó humor a legjobb orvosság.

MOST MÁR BIZTOS!

hogy hallani és látni fogja a lapok kritikája által felmagasztalt győztes nemzeti, bájos, élénk humoru, 3 felvonásos nagy operettet, a

CSÁRDÁS HERCEGNŐ-L.

Thury Ilona, Dobó Boske, Várady Juliánka, Erdélyi Emil, Hegedűs Lajos, Horváth Lajos, Zsádányi Aladár a főszerepekben.

Pittsburgh, nov. 11. Moose Hall. Csárdás hercegnő.

Duquesne, nov. 12. Carnegie Library. Csárdás hercegnő.

Martins Ferry, nov. 13. Rex Theatre. Csárdás hercegnő.

McKeesport, nov. 14. Elk Hall. Csárdás hercegnő.

Leónvársár. Pittsburgh, nov. 15. Moose Hall. Leónvársár.

Youngstown, nov. 16. Diamond Hall. Citerás. 263-64

GYÁSZJELENTÉS.

Alulírott, öregség Hajdu Miklósné szomorodott szívvel tudatja, hogy maga, mint gyermekei nevében, hogy forrón szerelté férje, a Tórnó megye, szilicei illetőségű Hajdu Miklós, október hó 24-ik napján 30 éves korában, rövid betegség után tüdőgyulladásban elhalt.

Öregének és Gyula (6 éves) és János (3 éves) fiait kívül nagyszámú rokonság gyászolja, akiket arra kérek, hogy tudásuk velem címüket haláluk nélkül, hogy irhassak nekik, mert rövidesen olyan városba költözöm, hol eltarthatom gyermekeimet.

Tisztelettel: Mrs. M. Hajdu, Loomis Park, R. F. D. No. 1, Wilkes Barre, Pa. 264, 70, 76

Megbízható magyar üzlet. A Singer Watch Co. Chicagóban, melynek ugyane számban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk, tiszta magyar cég, melytől bizalommal rendelhet a magyarság. A hirdetésben leirt feltételeket pontosan betartja és a magyarságot kitűnően szolgálja ki. Ha ékeszere van szüksége, forduljon hozzá.

Henry D. Fuerst HITES MAGYAR ÜGYVED
408-409 Second National Bldg. AKRON, OHIO.
Bell Telefon 6271.
Ohio State Telefon 38210.
262-287

TANITVÁNYAIMHOZ!

A felhalmozott kérdésekód levelekre ez uton válaszolok:
HAROM HET ALATT egy sajátjánál az angol nyelvet, ha hajlandó naponta két rövid leckét kidolgozni, minálul a 40 lecke 30 nap alatt lesz elvégzve. E 3 heti tanítás után minden tanítványom egész életét át élveheti. Irjon tehát minden levélben pontosan: **NEGYZSÉRE KÉREK FELVÉTELEKÉREK** meg ma, nem egy hosszú levelet, csak annyit: "Kérek felvételt" és küldje el.

Tisztelettel: **MISS SCHWEITZER,**
1264 Lexington Ave. New York City.

Téli öltönyök és felső kabátok-- ha ezekből vesz, pénzt takaríthat meg!

\$25

CSODASZÉP KÉSZLET TARTÓS, DIVATOS, ÚJ RUHÁKBÓL FÉRFIAK ÉS FIATALEMBEREK RÉSZÉRE.

Ezen remek szép készletben minden ruhadarab rendkívül értékes — olyan, hogy appellálni fog az Ön izlésére és takarékoságára.

Felső kabátjaink között sok igen szép model van, egyik képen is látható. Nehéz ulster, ulsterette és konzervatív formák. Csinos seviot kelme, skót és divatos melton, stb.

Csinos worsted, kasmir, tiszta gyapju serge, flannel, stb. Divatos modellek csak úgy, mint egyszerűbb formák.

Kellő nagyság meg van mindenki részére — a kacsu fiattól kezdve a testes emberig.

Legújabb kitűnő készlet

Nadrágok \$4, \$5, \$6, \$7.50

Corduroy és tiszta gyapju kasmir munkánadrágok \$4.

Meleg báránnyal bélelt kabátok \$16.50

Divatos szörmeallérok \$10 és \$15.

Bármely felsőkabátba illeszthetők.

A mi bámulatosan nagy ruhatárunk és választékunk — éppen a jelenlegi időben biztosítja Önt, hogy jó értéket kap a mi üzleteink bármelyikében.

Goodlow's Good Clothes

JÓ RUHAK

503-505 Prospect Ave., Cleveland, Ohio.

NYITVA SZOMBAT ESTE IS.

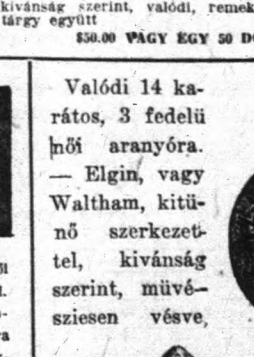

Saját áruházaink vannak Akron, Youngstown, Milwaukee, Reading, Syracuse, Wilkes-Barre és Pittsburgh városokban (Itt 3 üzlet van.)

RITKA ALKALMI VÉTEL!

CSAK AZ ÉRTÉKÉRE KI HA VALÓDI ÉKSZERTÁRGYAKAT VÁSÁROL, MERT AZOK MINDENKOR KÉSZPÉNZTÉRTELÉK BIRNAK, A MELLETT, HOGY ÉRTÉKÉRE ÉS BÜSZKÖSGÉRE A TULAJDONOSNAK ÉS PEDIG MEG, — E MELLETT KIVÁNSÁGÁRA, VAGY SZÜKSÉG ÉRETEL BARMIKOR KÉSZPÉNZRE TELJELI! — NE DOBÁLJA KI PÉNZTÉ HÖLMÉ ÉRTÉKTELÉN, ÖLCSŐNÁK TETSZÉ GÁRRA, MERT AZ MINDÉK DRÁGA, MINTHOGY ÉRTÉKTELÉN.

A MI NAGY EREDMÉNYŰNK TITKA: OLCSÓ ÁRAINK — TISZTESSÉGES KISZOLGALASUNK.

Számtalan közönségtisztviselés és udárlendők bizonyítja ezt legjobban. — A KI TÖLÖNK EGYSZER VÁSÁROLT, BARÁTAIT ÉS ISMERŐSEIT MIND HOZZÁNK KÖLDI. A következő tárgyakat ajánljuk a sok közül, úgy férfiaknak, mint nőknek, a míg a készlet tart:

 <p>Valódi 14 karátos férfi arany óra, három felület, gyönyörűen véve, Elgin, vagy Waltham, 17 köves szerkezettel, kivánság szerint. \$50.00 VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos férfi arany óra, nyílt, s pedell, gyönyörű kivitelem, igen divatos, 15 köves Elgin, vagy Waltham szerkezettel, kivánság szerint, valódi, remekes férfi arany láncsal, mindkét tárgy együtt. \$50.00 VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos férfi arany óra, nyílt, s pedell, gyönyörű kivitelem, igen divatos, 15 köves Elgin, vagy Waltham szerkezettel, kivánság szerint, valódi, remekes férfi arany láncsal, mindkét tárgy együtt. \$50.00 VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos arany karkötő óra, 15 köves Elgin, vagy Waltham szerkezettel, kivánság szerint. Hordható külön, mint karkötő és óra, remek szép, divatos, örökös értékű, roppant olcsóság. \$50.00 VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>
 <p>Valódi 14 karátos férfi vagy női aranygyűrű, valódi, remek gyémánttal. Ezen gyűrűk napról-napra értékesebbeké válnak, minthogy a gyémánt ára nagyon emelkedik — önyörömi eljegyzési gyűrű. \$50.00, VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos, 3 fedelű női aranyóra. — Elgin, vagy Waltham, kitűnő szerkezettel, kivánság szerint, művésziessen véve, hosszú, dupla, valódi arany láncsal, rendkívül olcsóság. Mindkét darab együtt \$50.00 VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos arany fülbevalók, valódi remek gyémántokkal, csavár vagy függő, kivánság szerint. Meseesen szép dolog, roppant olcsóság, legjobb pénzbefektetés. \$50.00, VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>	 <p>Valódi 14 karátos arany fülbevalók, valódi remek gyémántokkal, csavár vagy függő, kivánság szerint. Meseesen szép dolog, roppant olcsóság, legjobb pénzbefektetés. \$50.00, VAGY EGY 50 DOLLAROS LIBERTY BOND.</p>

NAGY VÁLASZTEK MINDENNYÉKI ÉS FÉRFI ARANY ÓRAKON ÉS ÉKSZERTÁRGYAKON, MINDEN ÁRAN. — IRON FELVILÁGOSÍTÁS. KÖLDJE BE LIBERTY BONDJÁT rendelésével, ajánlati levélben, vagy ha készpénzt írt, úgy küldjön money order. — A tárgyakat barmenesezen küldjük. MEG NEM FELELŐ TÁRGYAT MINDEN KÉRDÉSKÖDÉS NÉLKÖL VISSZAVESZÖNK ÉS PÉNZET VAGY LIBERTY BONDJÁT AZONNAL VISSZAKÜLDÖNK HIÁNY NÉLKÖL. NAGYSZERŰ ALKALOM LIBERTY BONDJÁT TELJES ÉRTÉKÉRE ÉRTESZTELJÜNK. BECSÜLTÉSSÉ NÉLŐ A RENDELT TÁRGYAT ÉS HA NEM SZ TÖBBET AZ ÁRVAL, KÖLDJE VISSZA. Küldje be rendelését azonnal, míg a készlet tart, mert az árak rövidesen emelkedni fognak. — Irjon a címre:

SINGER WATCH COMPANY

STAMPEKET ADUNK MINDEN BEVASÁRLÁSNAK.

GYUROK
nagy választékban. — Magyarul beszélünk. — Kivánságára vidékre árujegyzéket küldünk.
H. Miller
Ave., Cleveland, O.

Albert
Central 3762 W
Cleveland, Ohio

ainkon kizelében ledollár leftunk!
eladtunk és

